

James Joyce
ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

Μετάφραση-Σημειώσεις
Αχιλλέας Κυριακίδης

ΤΑ ΜΙΚΡΑ
ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ξένη λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Μάρτιος 2025

Τίτλος πρωτοτύπου James Joyce, *Dubliners*, «The Dead», 1914

© 2025, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-4344-1

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84344

Κ.Ε.Π. 6373, κ.π. 21495

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562

metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433

- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

JAMES JOYCE

Οι νεκροί

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ-ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Αχιλλέας Κυριακίδης

ΜΕΤΟΙΧΜΙΘ

Η Λίλι,¹ η κόρη του επιστάτη, είχε κυριολεκτικά λιώσει στα πόδια της.² Με το που συνόδευσε έναν κύριο στο μικρό οφίς πίσω απ' το γραφείο του ισογείου και τον βοήθησε να βγάλει το παλτό του, ακούστηκε ξανά το ασθματικό κουδούνι της πόρτας, κι έπρεπε να ξανατρέξει στον γυμνό διάδρομο για ν' ανοίξει σε άλλον καλεσμένο. Ευτυχώς που δεν είχε να εξυπηρετεί και τις κυρίες. Αλλά η δεσποινίς Κέιτ και η δεσποινίς Τζούλια το 'χαν προβλέψει αυτό κι είχαν μετατρέψει το μπάνιο του επάνω ορόφου σε μπουντουάρ. Η δεσποινίς Κέιτ και η δεσποινίς Τζούλια βρίσκονταν εκεί, κουτσομπολεύοντας και γελώντας και τριγυρίζοντας, πηγαίνοντας πότε η μία και πότε η άλλη ώς το κεφαλόσκαλο, κοιτάζοντας απ' την κουπαστή και ρωτώντας τη Λίλι ποιος είχε έρθει.

Η ετήσια χοροεσπερίδα των δεσποινίδων Μόρκαν³ ήταν ανέκαθεν πολύ σπουδαίο γεγονός. Όποιος τις γνώριζε ερχόταν: μέλη της οικογένειας, παλιοί φίλοι της οικογένειας, τα μέλη της χορωδίας της Τζούλιας, όποιες μαθήτρες της Κέιτ ήταν αρκετά μεγάλες, ακόμα

και κάποιες μαθήτριες της Μαίρης Τζέιν.⁴ Κι η χοροεσπερίδα αυτή σημείωνε πάντα επιτυχία. Απ' όσο μπορούσε να θυμηθεί κανείς, δινόταν με λαμπρότητα για πάρα πολλά χρόνια, από τότε που η Κέιτ και η Τζούλια, μετά το θάνατο του αδελφού τους, Πατ, εγκατέλειψαν το σπίτι στη Στόουνι Μπάτερ και, παίρνοντας μαζί τους τη Μαίρη Τζέιν, τη μοναδική τους ανιψιά, πήγαν να ζήσουν στο σκοτεινό και στενάχωρο σπίτι της Άσερς Άιλαντ, τον επάνω όροφο του οποίου είχαν νοικιάσει από τον κύριο Φούλαμ, τον χονδρέμπορο καλαμποκιού που έμενε στο ισόγειο. Αυτό πρέπει να 'γινε πριν από τουλάχιστον τριάντα χρόνια. Η Μαίρη Τζέιν, που τότε ήταν κοριτσάκι με κοντές φουσιτίτσες, αποτελούσε τώρα πια το βασικό στήριγμα του σπιτιού, αφού έπαιζε το εκκλησιαστικό όργανο στη Χάντινγκτον.⁵ Είχε τελειώσει την Ακαδημία κι έδινε κάθε χρόνο στον πρώτο όροφο των Παλαιών Συναυλιακών Χώρων μια συναυλία με τις μαθήτρές της, πολλές απ' τις οποίες ανήκαν στην ανώτερη τάξη, μέλη οικογενειών από το Κίνγκσταουν και το Ντόλκι. Οι θείες της συνεισέφεραν το κατά δύναμιν, παρά την προχωρημένη ηλικία τους. Η Τζούλια, αν και είχε γκριζάρει αρκετά, ήταν ακόμα η πρώτη σοπράνο στην εκκλησία του Αδάμ και της Εύας, και η Κέιτ, πολύ αδύναμη για να μετα-

κινείται, παρέδιδε μαθήματα μουσικής σε αρχαρίους στο παλιό όρθιο πιάνο στο πίσω δωμάτιο. Η Λίλι, η κόρη του επιστάτη, έκανε τις δουλειές του σπιτιού. Αν και η ζωή τους ήταν λιτή, πίστευαν στην καλή διατροφή και διάλεγαν ό,τι πιο εκλεκτό: ράχη βοδινού, τσάι των τριών σελινίων, την καλύτερη εμφιαλωμένη μπύρα. Κι αφού η Λίλι σπάνια έκανε λάθη στις παραγγελίες, τα πήγαινε καλά με τις τρεις κυρίες της, οι οποίες ήταν απλώς σχολαστικές, και το μόνο πράγμα που δεν ανέχονταν ήταν η αυθάδεια.

Μια τέτοια βραδιά, όμως, είχαν κάθε λόγο να 'ναι σχολαστικές· χάρια που ήταν περασμένες δέκα κι ο Γκέιμπριελ⁶ με τη γυναίκα του δεν είχαν φανεί ακόμα. Έτρεμαν κιόλας στην ιδέα ότι μπορεί ο Φρέντι Μάλινς να παρουσιαζόταν μεθυσμένος. Με τίποτα δεν ήθελαν οι δεσποινίδες Μόρκαν να τον δουν σε τέτοια κατάσταση οι μαθήτριες της Μαίρης Τζέιν. Μερικές φορές ήταν πολύ δύσκολο να τον κουμαντάρεις όταν ήταν έτσι. Ο Φρέντι Μάλινς ερχόταν πάντα αργοπορημένος, αλλά οι οικοδέσποινες αναρωτιόνταν τι μπορεί να 'χε καθυστερήσει τον Γκέιμπριελ: κι αυτό ήταν που τις έφερνε κάθε δύο λεπτά στην κουπαστή της σκάλας, να ρωτάνε τη Λίλι αν είχε έρθει ο Γκέιμπριελ ή ο Φρέντι.

«Αχ, κύριε Κόνροϊ»⁷ είπε η Λίλι στον Γκέιμπριελ όταν του άνοιξε την πόρτα, «η δεσποινίς Κέιτ και η δεσποινίς Τζούλια φοβήθηκαν πως δε θα 'ρχόσαστε ποτέ. Καλησπέρα,⁸ κυρία Κόνροϊ.»

«Είμαι σίγουρος ότι τους πέρασε απ' το νου» είπε ο Γκέιμπριελ, «αλλά ξεχνάνε πως η γυναίκα μου από δω αργεί του θανατά⁹ να ντυθεί.»

Είχε σταθεί στο χαλάκι της πόρτας για να ξύσει το χιόνι απ' τις γαλότσες του, ενώ η Λίλι οδηγούσε τη γυναίκα του στη σκάλα φωνάζοντας:

«Δεσποινίς Κέιτ, ήρθε η κυρία Κόνροϊ.»

Αμέσως η Κέιτ και η Τζούλια κατέβηκαν αργά τη σκοτεινή σκάλα. Φίλησαν και οι δύο τη γυναίκα του Γκέιμπριελ, της είπαν πως πρέπει να 'χε ξεπαγιάσει, και ρώτησαν αν ο Γκέιμπριελ είχε έρθει μαζί της.

«Εδώ είμαι, θεία Κέιτ, στην ώρα μου! Ανεβείτε εσείς κι έρχομαι» φώναξε ο Γκέιμπριελ μέσα απ' τα σκοτάδια.

Συνέχισε να ξύνει τις μπότες του με δύναμη, ενώ οι τρεις γυναίκες ανέβηκαν γελώντας στο μπουντουάρ. Ένα ελαφρύ στρώμα χιονιού είχε πέσει σαν κάπα στους ώμους του παλτού του και σκέπαζε τις μύτες στις γαλότσες του· κι όπως τα κουμπιά του παλτού του γλιστρούσαν μ' έναν ήχο σαν τρίξιμο μέσα απ' το παγω-

μένο ύφασμα, ένας παγερός, ευωδιαστός αέρας απ' το δρόμο ξέφευγε μέσα από πτυχές και πιέτες.

«Χιονίζει πάλι, κύριε Κόνροϊ;» ρώτησε η Λίλι.

Είχε προπορευτεί προς το οφίς, για να τον βοηθήσει να βγάλει το παλτό του. Ο Γκέιμπριελ χαμογέλασε με τον τρόπο που το κορίτσι πρόφερε το επίθετό του —καθεμία από τις τρεις συλλαβές ξεχωριστά— και την κοίταξε. Ήταν μια λεπτή κοπέλα, πάνω στην ανάπτυξη, με χλωμό δέρμα και μαλλιά στο χρώμα του άχυρου. Το φως του γκαζιού στο οφίς την έκανε να φαίνεται ακόμα πιο χλωμή. Ο Γκέιμπριελ την ήξερε από τότε που ήταν παιδί κι έπαιζε με μια πάνινη κούκλα καθισμένη στο πρώτο σκαλί.

«Ναι, Λίλι» απάντησε, «και νομίζω πως θα το τραβήξει όλη νύχτα.»

Κοίταξε το ταβάνι του οφίς, που έτρεμε από τα χτυπήματα και τα συρσίματα των ποδιών στο επάνω πάτωμα, αφουγκράστηκε για μια στιγμή το πιάνο που έπαιζε, κι ύστερα κοίταξε το κορίτσι που δίπλωνε προσεκτικά το παλτό του στην άκρη ενός ραφιού.

«Γιά πες μου, Λίλι» είπε καλοσυνάτα, «πας ακόμα σχολείο;»

«Ω, όχι, κύριε» του απάντησε. «Το τελείωσα εδώ και πάνω από ένα χρόνο.»

«Όπως ο Σαίξπηρ, όπως ο Κεβέδο, όπως
ο Γκαίτε, όπως κανένας άλλος συγγραφέας,
ο Τζόις δεν είναι τόσο ένας λογοτέχνης όσο
μια ολόκληρη λογοτεχνία».

Χόρχε Λουίς Μπόρχες

Άφθονα δάκρυα πλημμύρισαν τα μάτια του Γκέιμπριελ. Ποτέ δεν είχε αισθανθεί έτσι για καμία γυναίκα, αλλά ήξερε πως ένα τέτοιο συναίσθημα πρέπει να 'ναι ο έρωτας. Ακόμα περισσότερα δάκρυα μαζεύτηκαν στα μάτια του, και στο μισοσκόταδο φαντάστηκε πως είχε δει τη μορφή ενός νεαρού να στέκεται κάτω από ένα δέντρο που έσταζε. Άλλες μορφές βρίσκονταν κοντά. Η ψυχή του είχε πλησιάσει εκείνη την περιοχή όπου κατοικούν τα απειράριθμα πλήθη των νεκρών. Είχε επίγνωση, αλλά δεν μπορούσε να συλλάβει την αλλοπρόσαλλη και τρέμουσα ύπαρξή τους. Η ίδια του η ταυτότητα έσβηνε μέσα σ' έναν γκριζοφαντασματικό κόσμο. Ο ίδιος στέρεος κόσμος τον οποίο αυτοί οι νεκροί είχαν πλάσει κάποτε και στον οποίο είχαν ζήσει, τώρα έφθινε και διαλυόταν.

ISBN: 978-618-03-4344-1

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84344

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book